

Tým vs. sociální skupina

Viktor Pacholík

Studijní průvodce

Otázka, námět, úkol

Odpověď na otázku, řešení úkolu

Cíle lekce

Po prostudování této opory bude student schopen

- vymezit pojem „sociální skupina“,
- vymezit pojem „tým“,
- vyjmenovat znaky týmu,
- popsat předpoklady fungujícího týmu,
- popsat formy týmů.

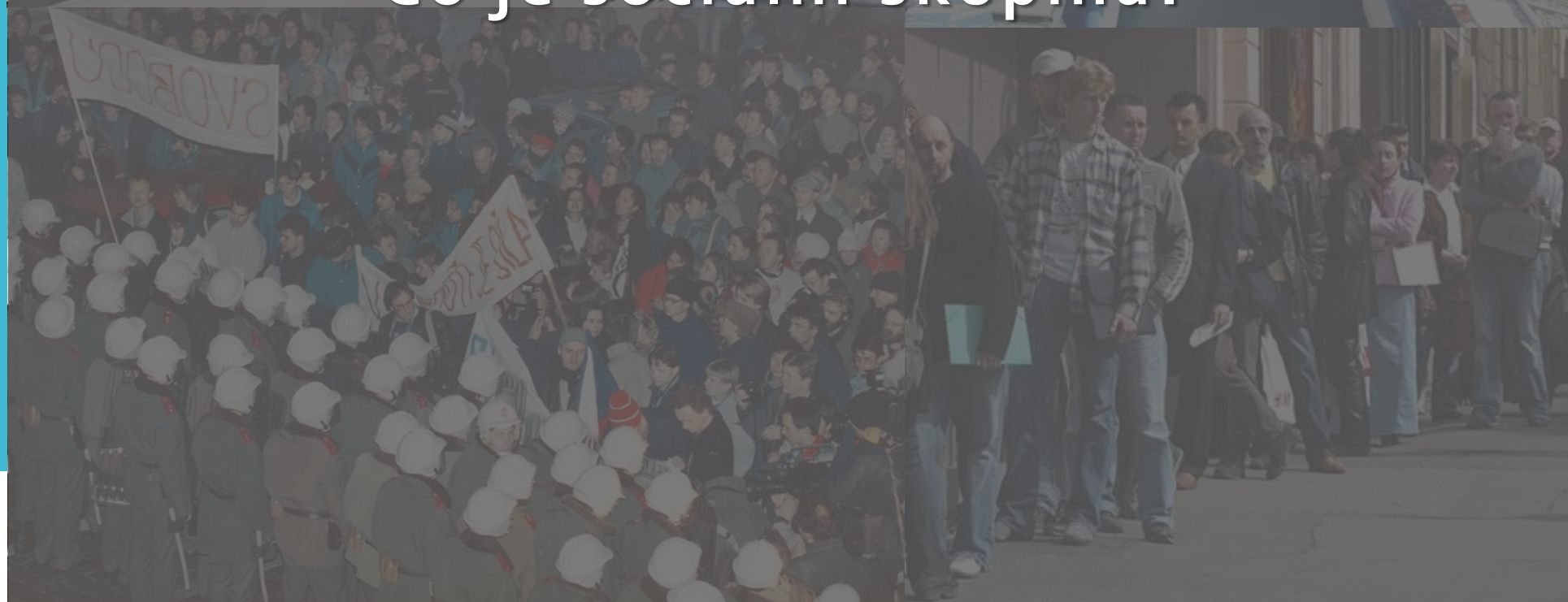
Co označuje pojem sociální skupina?

Co dělá skupinu skupinou?

Co musí splňovat skupina, abychom ji mohli nazvat sociální skupinou?

Co je sociální skupina?

- Seskupení (agregáty)
 - Situační okolnosti
fyzická blízkost, stejná činnost...
dopravní prostředky, fronta v obchodě...
- Sociální kategorie
 - Společný znak
věk, pohlaví, barva vlasů, typ temperamentu

Výrost, Slaměník, Sollárová, 2019

- *...seskupení dvou a více osob, které spojuje určitý znak (pohlaví, příbuzenský vztah)*

Hartl, 1993

- *...seskupení dvou a více osob, které spojuje určitý znak či vztah, vzájemná závislost*

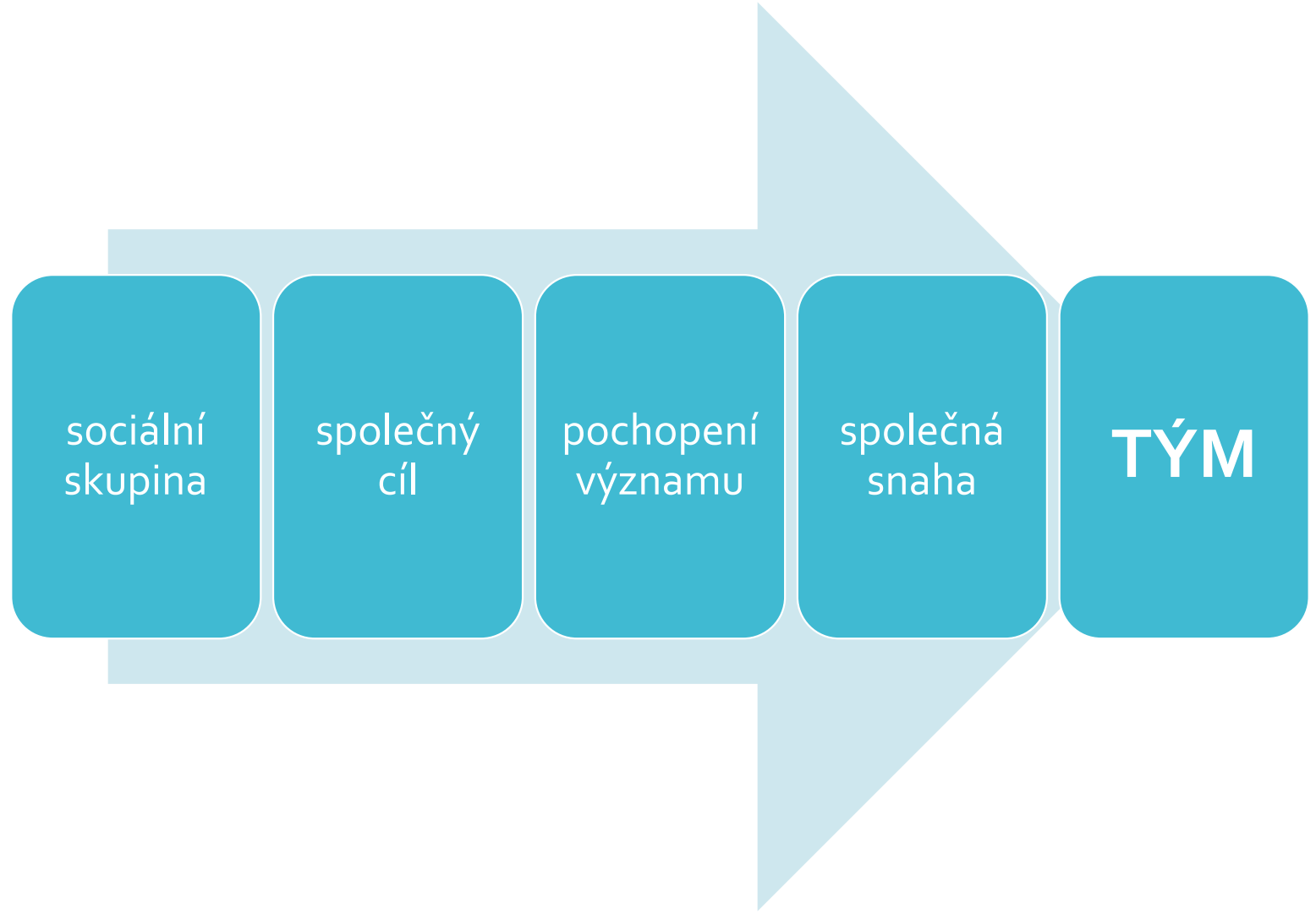
Hartl, Hartlová, 2010

- *...jedinci, kteří se pravidelně stýkají (jsou v pravidelné interakci) a kteří sami sebe za skupinu považují*

McGrath, 1984

Seskupení tří a více osob, mezi kterými existují určité vazby, vztahy, interakce

Cesta k týmu

$$1 + 1 \neq 2$$

$$1 + 1 = 3$$

- Synergická rovnice týmu
- Lepší výsledek, než dosahují jednotlivci

$$1 + 1 = 2$$

- Rovnice práce jednotlivců
- Výsledky stejné, jako při práci jednotlivců
- Nepříliš efektivní fungování týmu

$$1 + 1 = -1$$

- Rovnice neefektivního týmu
- Tým má menší produktivitu než jednotlivci
- Nízká spolupráce, neochota či jiné překážky

Co je tedy TÝM?

Pokuste se definovat tým.

Jaké jsou charakteristiky týmu?

Co je TÝM?

„Tým je jasně definovaný celek spolupracujících lidí s časově omezeným cílem, limitovanou velikostí, jasnými pravidly a rolemi a s charakteristickým procesem práce.“

Mohauptová, 2009, s. 19

„Tým má známý, definovaný cíl, k jehož dosažení je třeba koordinace členů týmu.“

Hermochová, 2006, s. 26

„Tým je malá pracovní skupina:

- *členěná podle funkcí;*
- *Se společně stanovenými cíli;*
- *S intenzivními vzájemnými vztahy*
- *S výrazným kolektivním duchem*
- *Se silnou soudržností mezi členy týmu.“*

Bay, 2000, s. 12-13

Znaky týmu

- Sledování společného cíle
- Soudržnost
- Skupinová dynamika – vývoj týmu
- Vědomí své role každého člena
- Vzájemnost závislosti rolí

Předpoklady týmového fungování

- Ochota pracovat na sobě
- Ochota měnit některé zaběhlé postupy
- Ochota poskytnout a přijmout zpětnou vazbu
- Ochota slyšet jiný názor
- Vědomí cíle spolupráce v týmu
- Respekt k odlišnosti (povahy, názoru, zvyklostí, postupů...)

Co ještě chybí?

MY / ONI

- Klíčové – zařazení jedince do skupiny
- Vnímání sebe v kontextu skupiny
- Tým = zahrnuji i sám sebe
- Necítí se členem skupiny – proč tedy ve skupině je?

Úspěšný tým

Aby byly týmy úspěšné, přispívají:

- jasně formulované cíle,
- přiměřená vnitřní struktura
- členové připravení k úkolu,
- klima podporující spolupráci,
- podpora a uznání „zvenčí“,
- kompetentní vedoucí.

Hermochová, 2006

Formy týmů

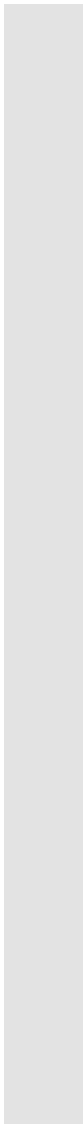
(Bay, 2000)

- **Kritéria**
 - Doba existence týmu
 - Organizační identita

		ŽIVOTNOST	
		NEOMEZENÁ	S ČASOVÝM OMEZENÍM
TÝM IDENTICKÝ S FORMÁLNÍ ORGANIZACÍ	NE	• Částečně autonomní pracovní skupina • Organický pracovní tým	• Kroužky kvality
	ANO	• Projektový tým dlouhodobého charakteru	• Projektové týmy • Týmy Task Force • Všechny ostatní zvláštní formy týmů

Literatura

- Bay, R. H. (2000). *Účinné vedení týmů*. Praha: Grada.
- Hartl, P. (1993). *Psychologický slovník*. Praha: Jiří Budka.
- Hartl, P., & Hartlová, H. (2010). *Velký psychologický slovník*. Praha: Portál.
- Hermochová, S. (2006). *Teambuilding*. Praha: Grada.
- McGrath, J.E. (1984) *Groups: interaction and performance*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Mohauptová, E. (2009). *Teambuilding: cesta k efektivní spolupráci* (Vyd. 2). Praha: Portál.
- Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (Eds.). (2019). *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Praha: Grada.

Děkuji za pozornost.

pacholik@utb.cz